

Spelarit

no.4 1986

IHMISSUHTEET JÄRJESTÖTOIMINNASSA

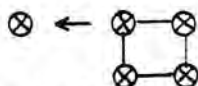
Suomalaisen Kansantanssin Ystävät ry. järjesti laivaseminaarin 21.-23.3.86, jossa olimme mukana. Kurssin luennoitsijana toimi Ilpo Salmi mielenkiintoiseen ja innostavaan tyyliin. Kurssin tavoitteena oli perehtyä järjestötoiminnan ihmisuhteita koskeviin ongelmiin ja niiden ratkaisemiseen, yhteistyön kehittämiseen ja ideointiin. Kurssiohjelma oli tiukka, mutta silti tuntui, että olisi ollut välttämätön saada lisää aikaa ainakin ryhmätyökeskusteluihin. Osanottajia oli 24 ympäri Suomea useista seuroista. Siteeraamme tässä kirjoituksessa Ilpo Salmen luentoja eräiltä osin.

SUOMI NYT

- Oikeudenmukaisuusvaatimus (itsestään selvää, että kaikki tapahtuu oikeudenmukaisesti, vrt. Et.Afriikka)
- Moniarvoisuus, yhteiskuntasopimukseen pyrkiminen (tehdään kompromissi, saadaan järkevä päätös)
- Vakaa mutta toisaalta haavoittuva yhteiskunta (tietokonevika liikennevaloissa sotkee koko kaupungin liikenteen, sähkökatkos)
- Korkea elintaso (tehtävä kovasti töitä, jotta elintaso säilyisi)
- Elämän laadun muutos, yhteiskunnan rauhallinen mullistus (ihmisiä muuttaa maalta kaupunkiin)
- Yksityisyyden kunnioitus, harvat ystävät (suomalaisella keskimäärin 3)
- Tunteeton miesihanne (ei puhu, pussaa eikä itke)
- Normien määrä (vuodessa yli 1000 uutta sääntöä, lakia, muutosta)
- Työelämän kriisi (suomal. yksi maailman työhul- luimpia kansoja, valveilla ollessa tehtävä töitä, muuttumassa vapaa-aikakeskeisemmäksi, myös työt- tömyys lisääntyy)
- Yhteiskunnan kriisi (täystyöllisyyden aika ohi, arvot muuttuvat vrt. ylioppilaat vanhoissa elokuvissa)

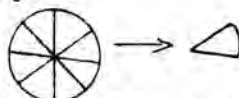
YHTEISÖN PERUSYKSIKÖT

yksilö

-

ryhmä

- ryhmä koostuu yksilöistä
- yksilö on ainutkertainen, persoonallinen ja hänellä on NIMI
- nykyisin yksilöt vahvoja
=> vaikea hallita
- Suomessa näin

- yksilö on vain palanen ryhmästä
- sosiaalinen kuolema, jos joutuu pois ryhmästä
- ryhmässä ihmisellä on ryhmärooli, jäsenyys ryhmään ja hän on NIMETÖN
- Japanilainen systeemi

Tanhuissa tämä systeemi parempi, koska pitää olla ryhmä.

SUHDE TOISEEN IHMISEEN

voi olla palveleva/alistava, yhteistyösuhde, hyötyminen tai rakkaus.

YKSILÖN OHJAUTUVUUS

- Rationaalisuus toimitaan järkevästi	- Normit, ohjeet (esim. Irak koraani)
- Konsensus kompromissista saadaan hyvä ratkaisu	- Ehdottomuus
- Ihmiskeskeisyys osaa hoitaa ihmisuhteet	- Asiakeskeisyys osaa asiat

UUROVAIKUTUS JA VAIKUTTAMINEN

Väitteitä voidaan perustella argumentoimalla tosiasiat, visioimalla tai suggestiolla.
Suggestio = ilman järkiperustetta annettu toimintakäske/vaikuttaminen.

ÄLÄ KOSKAAN ANNA HUOMAAMATTASI NEGATIIVISTA SUGGESTIOTA.

esim. et opi mitään, olet kehno
EI MYÖSKÄÄN KIELTEISESSÄ MUODOSSA
esim. et enää pelkää esiintymistä

ORGANISAATIO-ONGELMAT

Ihmisellä kolme roolia: virallinen, tunnepuoli ja ihmissuhteet.

Lait Ohjesäännöt Määräykset	Normitaso	virallinen asema
Epävirallinen käytäntö	Toteutustaso	työtapa
Työn oheis- toiminnot, tuntemukset	Ihmissuhdetaso	persoona

Lopuksi ratkaisee kuitenkin talonpoikaisjärki
(kaupungissa talonmiesjärki)

- Ryhmän eri jäsenten odotusten ja toiveiden on vastattava toisiaan.
- Päätöksentekotilanteessa pysyttävä asialinjalla, muuten voi aaltoilla huumorin, kevyemmän ja asialinjan välillä.
- Tiedotuksen pitää olla luottamuksellista, lisääminen ei auta, jos jää tunne, että se ei ole oikeaa tai salaillaan jotakin.

"HYVÄ TYÖRYHMÄ"

- 1 Yhteisen työskentelyn tavoite on selvitetty tarpeeksi konkreettisin käsittein, kaikkien hyväksymä ja sisäistämä.
- 2 Tunnetaan "vastuullista riippuvuutta" ryhmästä, sen jäsenistä sekä toiminnasta kokonaisuudessaan (ryhmän rajojen ylikin).
- 3 Jäsenet tuntevat toisten työn luonteen, vaikeudet ja vaadittavan ammattitaidon. Osaavat arvostaa korkeatasoista suoritusta. Omaavat laajan tietopohjan ja korkean yksilöllisen ammattitaidon.

- 4 Ihmissuhteet syntyneet työn yhteydessä. Toisten monipuolinen tuntemus. Odotukset ja toiveet yksilöiden kesken vastaavat toisiaan.
- 5 On olemassa ristiriitojen säätelyjärjestelmä. Mitä tehdään, että erimielisyys voidaan hyödyntää.
- 6 Ilmapiiri sosiaalisesti turvallinen, suora viestintä, ei "kaksinaismoraalia", näennäisdemokratiaa, ei mustasukkaisuutta. Ryhmä pysyy koossa pakkotoimittakin.
- 7 Kritiikki on suoraa, tiukkaa, perusolemukseltaan myönteistä. Jäsenillä on korkea kritiikin sietokyky ja hyvä itsetuntemus.
- 8 Ryhmä pystyy joustavasti muuttamaan toimintatapaansa ja rakennettaan tarpeen vaatiessa ja hyväksyy jäsenten mielekkäät roolin muutokset.
- 9 Ryhmä tuottaa kohtuullisesti, laatuvaatimus tarpeeksi korkealla, syntynyt yhteisesti.
- 10 Jäsenten tarpeet tulevat monipuolisesti tyydytetyksi.

MITEN ARVIOIDAAN RYHMÄN TOIMINTAA

- 1 Tiedonvälitys
Onko jatkuvasti epäselvyyttä siitä, mitä pitäisi tehdä? Esiintyykö epävarmuutta tehtävien suorittamistavasta ja omasta asemasta?
- 2 Arvostelu
Tulevatko vain joidenkin jäsenten mielipiteet esille? Onko jotkin mielipiteet esitetty siten, että ne ehkäisevät jäsenten mielipiteenilmaisua? Puuttuvatko mielipiteiden arvostelukeinot? Jäävätkö tunteet ilmaisematta?
- 3 Valvonta
Onko epäselvyyttä tavoitteista ja toimintatavoista? Onko niin, että kukaan ei näytä erikoistuneen toiminnan valvontaan?

MYÖNTEINEN SUGGESTIO TEHOAA

esim. olet varma, tyyni, voitokas, kyllä sinä selviät

Itseensä varmasti uskova esiintyjä vakuuttaa = vaikuttaa suggestiivisesti.

Suggestioherkkyttä voi lisätä. Tällöin samalla voidaan myös vastustuskykyä tahdon vastaisia suggestioyrityksiä vastaan lisätä. Tasapainoinen ihminen on suggestioaltis.

- Harjoitus ennen esiintymistä mielikuvilla, katsotaan paikat ja kuviot, mutta ei tanssita.

IHMISEN MIELIKUVA TODELLISUUDESTA JA IHMISSUHTEET RYHMÄSSÄ

- ei ole todellisuus sinänsä, vaan todellisuuden ja ihmisen aivojen järjestelmän välisen suhteen kuvau:
- johtajan tärkein ominaisuus on kuuntelemisen taito. Hänen on kuunneltava myös omaa itseään ja huomattava myös pienet merkit (= äänen sävyt, ilmeet ym.). Hänen on otettava kaikki yksilöt huomioon.
- yhteisvastuuta on korostettava

- uudelta jäseneltä on osattava kysyä myös mielipiteitä, saada uusia ideoita. Uuden jäsenen ryhmään tulo, koko ryhmän hyöty.

- Kansantanssissa japanilainen systeemi, velvollisuudet etusijalla. Pitää tanssia ohjeiden mukaan ja samalla tavalla sekä samassa tahdissa kuin muut. Yksi hyvä tanssija voi olla enemmän haitaksi kuin hyödyksi, jos ei mukaudu ryhmään.
- Hyvä tanssija on sellainen, että osaa ottaa koko ryhmän huomioon eikä sooloile.
- Heikkoja ja hiljaisia rohkaistava ja yliaktiivisia vaimennettava.
- Ihmisellä oltava joku merkitys, silloin jaksaa yli rasitusten.
- OHJAAJAN, JOHTAJAN on oltava VARMA
- Ole järkevällä tavalla hienotunteinen. Suomalaisen ihmisen reviiiri on suuri, sinne ei saa mennä ilman syytä (esim. koskettaminen).

IHMISSUHDEONGELMAT

- Ihmissuhdeongelmien syynä ovat miltei aina muut toiminnassa syntyneet tekijät. Ongelmien kehittymisessä on kuitenkin yksilöllisillä tekijöillä osuutensa, koska yksilöt reagoivat samoihin ongelmiin eri tavoilla.
- Ensin on hoidettava asiat kuntoon, niin ihmissuhteet hoituvat itsestään.
- Älä etsi SYYLLISIÄ, vaan SYITÄ!
- Toimitaan ryhmänä eikä vain ryhmässä.
- Ristiriitaa ei pidä pelätä, vaan se pitää hyödyntää.
- Huumori on oikein käytettynä hyvä varoventtiili, mutta leikkaava tai valtataistelun aseena käytetty huumori on paha.
- Suomalaisen itsetunto heikko, ei kestä kritiikkiä, myönteisellä tavalla voi olla kriittinen.

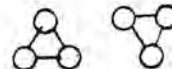
RYHMÄN RAKENTEITA

- tehtävä rakenne (puh.joht. sihteeri ym.)
- viestintä rakenne (kenelle puhuu, kuka reagoi)
- tunnerakenne (rakkaus, eroottisuus)
- valtarakenne
 - virallinen valta (puh.joht.)
 - mielipiteitä kuunnellaan-valta
- normirakenne (normit kieltävät puhumasta jostain asioista)

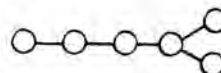
- tähtirakenne
 - kaikki kulkee johtajan kautta
 - hyödyntää vain johtajan ideoita

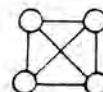
- klikit
 - naiset ja miehet eri huoneissa
 - ei viestintää välillä

- ketjuuntuminen
 - viesti vääristyy johtajalta viimeiselle alaiselle

- verkko
 - paras muoto

4 Päätöksenteko

Pyritäänkö samanmielisyyteen pelkästään sen tähden, että saataisiin aikaan jokin päätös? Onko samanmielisyys pelkoa erimielisyydestä? Onko erimielisyys niin suurta, että ei ole mitään mahdollisuutta tehdä päätöstä?

5 Jännityksen vähentäminen

Pyrkivätkö jotkut jäsenet eristäytymään ryhmätöinnistä? Eivätkö jäsenet auta toisiaan, jos apua pyydetään? Leimaako ryhmän toimintaa syvä vakavamielisyys kaikessa toiminnassa?

6 Sopeutuminen

Eristetäänkö sellainen jäsen, joka on joskus loukannut muita? Jäävätkö konfliktit käsittelemättä? Ovatko rohkaisut ja kannustaminen harvinaista?

Toivomme että, lukisitte tämän harkiten ja ajattelisitte esitettyjä asioita. Vastaamme mielellämme kysymyksiin ja yritämme selvittää, mitä ette ole ymmärtäneet. Kurssin sisällön selvittäminen paperilla ei tuntunut mitenkään helpolta.

Sirpa Laakso ja Matti Lankinen

HELSINGIN PITÄJÄN TANHUUJEN JA SPELARIEN
VIERAILU SAVONLINNAAN JA ENONKOSKELLE
4.7. - 6.7.1986

Enonkosken kunta kutsui "Pilariryhmän" esiintymään Enonkosken perinteiseen kesäjuhlaan, jota vietettiin 5.7.1986. Pitäjäjuhlia vietetään joka kesä Kangassaarella.

Enonkosken valtuuston puheenjohtaja Pekka Pesonen ja kulttuurisihteeri Leena Kauhanen ottivat ryhmän vastaan Enonhovissa klo 16.00. Alkajaisiksi ryhmälle tarjoiltiin tulokahvit ja samalla Pekka Pesonen toivotti meidät tervetulleiksi Enonkoskelle.

Tervetuliaiskahvien jälkeen menimme Kangassaarelle, jossa meille tarjoiltiin perinteistä rantakalaa ja kotona leivottua ruisleipää. Rantakalaa Enonkosken kunta tarjosi kaikille oman pitäjän ihmisille sekä myös juhliin osallistuville ulkopaikkakuntalaisille. Järjestäjien mukaan juhliin osallistui noin 1 600 henkeä.

Kunnanjohtaja Esa Kettusen tervetuliaispuheen jälkeen, klo 19.00, alkoi ohjelmamme, joka kesti aina klo 22.00 saakka. Ohjelman jälkeen Enonkosken valtuuston puheenjohtaja P. Pesonen ja kulttuurisihteeri L. Kauhanen ojensivat meille kunnan vaakunan ja kukkimpun. Pekka Pesonen sanoi kiitospuheensa olevansa ylpeä siitä, että pitäjäläisille pystyttiin tarjoamaan korkeatasoista ja monipuolista ohjelmaa. Pekka Pesonen toivoi myös, että Enonkosken kunnalla olisi mahdollisuus nähdä Helsingin pitäjän tanhuajat vieraanaan jonain toisena kesänä samoissa merkeissä.

"Pilariryhmä" halusi muistaa Enonkosken kuit-
taa antamalla sille puujalustalla seisovan
puisen tanhuparin, jolle oli maalattu Helsin-
gin pitäjän puvut. Jalustassa oli hopeinen
laatta, johon oli kaiverrettu seuramme nimi.
Reino Toivonniemi lausui ryhmän puolesta ki-
itokset Enonkosken kunnalle ja pitäjäläisille
ja kehui puheessaan pitäjän luonnon kauneutta
sekä iloisia ja ystävällisiä ihmisiä.

Samana päivänä vierailimme myös Savonlinnas-
sa Pihlaja-nimisessä vanhainkodissa virkistä-
mässä talon asukkaita ja henkilökuntaa. Oh-
jelmamme jälkeen meillä tarjottiin lounas-
ja kahvit. Jätimme vanhainkotiin muistoksi
vierailustamme Vantaan kaupungin antaman Van-
taan laulu -nimisen äänilevyn. Matkalla tä-
kaisin Enonkoskelle tutustuimme Rauhanlinnaan,
joka on historiallisesti merkittävä nähtä-
vyys.

Sunnuntaina 6.7.1986 klo 12.00 vierailimme
Enonkosken vanhainkodissa, jossa meille tar-
jottiin kahvit erilaisten leivosten kera.
Kahvien jälkeen esiinnyimme talon asukkail-
le ja katsomaan tulleeille pitäjäläisille.
Pitäjäläiset kertoivat tulleen kiittämään
Kangassaaren esityksestä ja samalla katso-
maan uudelleen esitystämme. Esityksen jälkeen
vanhainkoti tarjosi meille lounaan. Vanhain-
kodin asukkaat sekä henkilökunta olivat tyy-
tyväisiä vierailuumme ja toivottivat meidät
tervetulleeksi uudelleen. Myös Enonkosken
vanhainkotiin annoimme muistoksi Vantaan lau-
lu -nimisen levyn.

Matkamme oli hyvin antoisa. Saimme kokea yhi-
teistyön riemua, jonka johdosta esiintymiset
onnistuiivat ja saimme osaksemme paljon kii-
tosta. Enonkosken matkalle osallistui 30

henkeä. Yöpyminen Enonkoskella tapahtui
Hilkan kesämökillä Hanka-järven rannalla.

Mukana olleena ryhmän johtajana voin todeta,
että on ilo olla mukana, kun voi luottaa ryhmänsä ja sen hyvään henkeen.

Kiitos mukana olleille

Hilkka Lyytikäinen

SEURASSAMME ON MUSKAANARI

Vantaan Seudun Karavaanarit ry. järjestää vuosittain musiikkitreffit. Musiikkitreffitillä valitaan yleisöäänestyksellä vuoden musikaalinen karavaanari. Tänä syksynä tittelin ja pokaalin voitti Spelareissa soittava Saija Kaukosuo.

Veijo Honkanen

KOKOUSHUTSU

Seuran syyskokous pidetään 10.11.1986 klo 18.30
Peltolan koululla, osoite Lummetie 27, 01300 Vantaa.

Kahvitarjoilu.

SPELARIT

Julkaisija:

Toimituskunta:

Helsingin pitäjän tanhujat
ja spelarit ry.

Hilding Haaparinne ja
Eeva-Liisa Honkanen